

Even uw aandacht...

Deze 'smaakmaker' laat u toe kennis te maken met dit werk.

Dit tekstfragment mag niet gebruikt worden voor opvoering. Het mag niet worden gedownload, afgedrukt of verder verspreid.

Indien deze smaakmaker u bevalt, raden we u aan het volledige toneelstuk te ontlenen en te lezen voor u tot de aankoop van boekjes voor opvoering beslist.

Veel leesplezier!

DE GROTE NEUZEN

Klucht in drie bedrijven

door

Gaston Martens

Toneelfonds J. Janssens

Antwerpen - 1992

Nr. 1943

OPVOERINGSRECHT

Het opvoeringsrecht wordt verkregen na aankoop van tenminste TIEN tekstboekjes bij de uitgever en na betaling van de verschuldigde auteursrechten aan:

S.A.B.A.M.
Aarlenstraat 75-77
1040 Brussel 4

Na aankoop van het verplicht aantal boekjes krijgt men van de uitgever een aankoopbewijs. Dit bewijs moet samen met een aanvraagkaart waarop plaats en datum(s) van opvoering werden ingevuld, minstens veertien dagen voor de opvoering(en) naar S.A.B.A.M. worden gestuurd.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gecopieerde boekjes.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100% verhoogd.

Voor Nederland wende men zich tot:

I.B.V.A "Holland"
Postbus 363
1800 AJ Alkmaar.

C.I.P. KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK ALBERT I
Martens, Gaston

De grote neuzen : klucht in 3 bedrijven / Gaston Martens.-
Antwerpen : Toneelfonds J. Janssens, 1992. - 51 p. ; 30 cm.
ISBN 90-385-0156-0 : 217 BEF.
Doelgroep : Toneelverenigingen
NUGI: 302

Wettelijk depot D/1992/220/3
ISBN 90-385-0156-0

cop. 1992 Toneelfonds J. Janssens/Gaston Martens

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotocopie, microfilm of op welke wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

PERSONEN

2 dames - 4 heren

Koopie Vereecke, slachter en makelaar.

Seele, zijn vrouw.

Neuze De Keyser, schoenmaker.

1. Lus Van Neste, gepensionneerd gendarm.

Cies Stampers, koeiboer

Fietje Kindt, een weeuwke.

"Grote Neuzen" en vrijers.

DEKOR

Het stuk speelt in een Vlaams dorp.

Een landelijke slachterswinkel.

Links : toogtafel met schaal en gewichten, achterdeur.

Rechts : vleesbank, herbergdeur.

In de muur, op manshoogte, een kijkvensterke. Een kast waarop een mengelmoes van bokalen met zaden, flesjes, opgevulde vogels enz.

Middenplan : tafel en stoelen.

Aan de zoldering : gedroogde worsten, hespen, opgespannen zwijnsblazen, haken, stukken vlees.

Een spiegelke.

Door het venster : nabije dorpshuizen/.

EERSTE BEDRIJF

(Seele wast zwijnsoren in een emmer water. Ze is een vrouw van rond de vijftig, daaromtrent overal gelijk dik. Fietje op. Ze is een fleurig boerinneke van bij de veertig. De klederdracht is niet al te boers.)

FIETJE : Ah, dag Seelevie.

SEELE : Oei Here, Fietje... Toe; zet u, zet u een halve dag... Geef mij uwe paander.

FIETJE : Met veel plezier, want ik heb er danig warm van.

SEELE : Ge bleust lijk een krieke... Niemand die zou zeggen dat gij een weeuwe zijt, niemand... Fietje, ge zijt verjongd sedert dat uwe vent dood is.

FIETJE : Maar Seelevie !

SEELE : En als ge nu nekeer peist : Koopie en heeft het mij maar gister-avond verteld... "Morgen achternoene, te vieren, zei d-ie, zal Fietje Kindt naar hier komen, om kennisse te maken met een nieuwe vent". Djezes Kristus, Fietje, die Francies Stampers, hij is toch zo eindelijk rijke.

FIETJE : Iedereen zegt dat, ja, dat moet ik bekennen; maar ze lappen er dan ook seffens bij dat er anders hoegenaamd genen bof op en is.

SEELE : Genen bof ?

FIETJE : Nee... 't Is juist daarmee dat ik hier zo tielijk ben: ge moet weten, Koopie heeft hem mij aangebrocht, zo klein als een boreling van fouten en mensengroot van deugden - zijn eigen woorden.. En nu hoor ik dat-ie groot gaat van fouten en dat zijn deugden nog moeten geboren worden.

SEELE : Dat... dat is klap van een vroedvrouw, Fietje.

FIETJE : En hertrouwen, dat wil ik wel - ik ben nog geen veertig... Maar nu wil ik toch weten met wie... Mijn eerste vent... hij heeft mij tè vele gekoejonneerd... Jaja, Seelevie... In zijn zatte toeren gaf-ie alles ten beste, en ik mocht nog genen boterham breën... (ontroerd) En mijn kindje stierf... En dan, ja, dan heb ik het mij misschien wel wat te naar getrokken... Maar nee, nee, dat moet ik vergeten : hij ligt op blijenberg begraven,

begraven en vergeten, en om hem te kullen wil ik mijn scha inhalen: ik hertrouwe, en als ik kan, met de meeste plezierigaard van de wereld... Nu ziet ge van hier dat ik met dat nieuws van die Stampers geen beetje op mijn gemak ben.

SEELE : Ge moet niet verlegen zijn, Fietje, want als Koopie u een vent aandoet... Kijk, hij en mist nooit : van al de trouwen die hij al thoopegesteken heeft, en is er nog geen ene slecht uitgevallen... En hij brengt nog al enige koppels te gare... Hoe hij er somtijds niet in verdoolt, dat en weet ik niet.

FIETJE : Jamaar, jamaar, heeft-ie bij mij niet verdoold ?

SEELE : Koopie ?! Nooit van zijn leven, ik geloof zelfs dat-ie niet dolen kan... 't En is nu niet om op hem te boffen, nee, want Koopie is mijnen baas: maar ik die hem ken, goed ken, hé, acht en twintig jaar, zonder 't vrijen dan nog... Awel, wat Koopie niet en kan, dat moet ik nog geware worden.. En hij is altijd zo duvels rap geweest, van in de bewaarschool al: als-ie vier jaar oud was, verkocht-ie zijnen eerste wagen patatten aan de moeder overste:... 't Is daarmee dat de jongens hem Koopie geheten hebben, want Koopie, hij en heet hij gene Koopie, hij heet hij August... En hij heeft van dan af de commercie voortgedaan : patatten, pluimgedierte, kweeperen en andere, lammersteert, mostaardzaad, was en broeimaksiemen, muilezels, en kleintjes, temme aksters, poeiers, opgevulde uilen, wurmpoeliers, en nog andere, te lang om te melden... Snijdt viggens, kapt zwijnen uit, hij kan de moer in den kop genezen, de dexcessen van de konijnen, kent 't gebruik van de fijn olie, maakt toebakzakken van zwijnsblazen, tandekoteraars van hazebeentjes en deelt boekskes uit aan de jonge trouwers.

KOOPIE : (Op. Blauw slachtersvestje, opgesloovde mouwen, bebloede handen. Hij is zo oud als Seele. Brengt vier zwijnspoten binnen) Wel, gij lenteweeuwke, de liefde geeft u rappe beentjes: ge zijt maar een half uurke te vroeg.

FIETJE : Jamaar, Koopie...

KOOPIE : En hij, die beste Francies, hij en kan ook van u niet meer zwijgen: iedere moment van den dag zegt-ie : waar zou mijn lief kindeke Kindt nu zijn, wat zou ze nu doen ?

FIETJE : Och gij zottekul, 't en is voorzeker geen waar: hij is zo droog als een houtschier, en gierig genoeg om zijn zuchten te verkopen:

ze noemen hem Cies Pakal.

SEELE : Oh !

KOOPIE : Ah ja, ik hoor het al, ik hoor het al : de jaloersaards: ze zijn 't geware geworden en ze kunnen niet verkroppen dat ge zo wel zult varen.

SEELE : Azoo zie... 't Was met Ulleke Vercruisse 't zelfde: ze lei aan met Vien Costers, hij had ze ook schrikkelijk kruipen, die Vien, wel een grote smoutpot goud... En wat zeiden ze, ja, wat zeiden ze ? Dat-ie de geluwe zucht had van den honger... En als Dees Haezebroeck te vrijen ging bij Lotje Seskes, dan was 't nog schabouwelijker: ze vertelden...

KOOPIE : Seele !

SEELE : ...dat Dees den oorlap had, en dat...

KOOPIE : Seele !!...Ja, laat uw mondmuziekske nu nekeer rusten: ge zoudt wel zonder speeksel geraken en uw gazette niet meer kunnen drukken.

SEELE : Wel, gij lelijke lelijke loebas, daar... Ik weet wel dat ze mij op de prochie de gazette noemen, maar moet gij mij dat deursteken, gij ?.. En dan nog als er vreemde mensen bij zijn ? Steek ik u deure dat uwen asem... Maar nee, ik en mag het niet, want moest ik het zeggen, ge zoudt later nog kunnen zeggen dat ik dit of dat gezeid heb. Ik zal u nu maar zelve laten zeggen...

KOOPIE : Zeg, als ge niet uit en scheidt van zeggen, zult ge uwe zegger afzeggen, en dan hebt ge gedaan met zeggen.

SEELE : Oh gij... Maar nee, ik en zal nu maar niets meer zeggen, want ik zou te vele moeten zeggen. Maar ik en mag hier nooit een woordeke zeggen en als ik toch nekeer ééntje zeg, dan zijn er al twintig tevele gezeid.

KOOPIE : Maak er nu om de liefde Gods de moord der onnozelen niet van, of ik word witte pater, en gij gaat naar 't begijnhof... Maar nu moogt ge nekeer uw hert ophalen zolang ge wilt, ik zal terbinst 't tweede zwijn omverretrekken, keelen, branden, schrepen, uitkappen en inzouten, de blaas opspannen...

SEELE : Nu en wil ik niet, daar.

KOOPIE : Dat is den eerste keer van heur leven... (trekt Fietje een oog)
 ◦Fietje mijn bietje, nu gaan we nekeer werekeren naar ons plezier: ge hebt mij gevraagd van u een felle, geestige, maar ook begoede vent aan te doen die...

FIETJE : Jammaar ja, Koopie, dat is allemaal goed en wel, maar ik en heb u toch genen oortjesbijter gevraagd... En eh ja, 't is waar ook: ze hebben daarbij nog verteld dat-ie een neus heeft voor zijn leven.

KOOPIE : Dat is waar : hij is nogal goed besteld, maar zijn neus staat hem toch goed: er zal niemand kunnen zeggen dat-ie te midden van zijn gezicht niet en staat.

FIETJE : 't En zou maar dat meer aan mankieren ook... Ze willen toch hebben datiezo groot is als de die van Charel De Keyser.

KOOPIE : Dat is een leugen lijk 't kanon van Leugenboom: Neuze De Keyser heeft de grootste kadee van 't land: 't is juist daarmee dat-ie voorzitter is van de "Grote Neuzen".

SEELE : (Heeft door venster gekeken.) Koopie, weeral een jongen om een meiske... 't Is die kleine loeder van Janties, hij loopt lijk razend achter Verbeken's eerste kommunikantje.

KOOPIE : Hij heeft gelijk dat-ie vroeg inspant: zijn doeken en zijn kleuterspaan kunnen dan misschien nog voor zijn jongens dienen.

SEELE : Wat moet ik zeggen ?

KOOPIE : Dat-ie nog twee nachten in zijn hoofdkussen kan buiten en zondag werekeren.

SEELE : 't Is mij wel, al wel: maar als-ie bij een andere makelare gaat ? Bij Mentie Wurms ?! De koeier van Gust Vertriest was er ook bij gegaan, zei-ie, en hij had hem 't schoonste meiske bezorgd dat ooit bestaan heeft, zei-ie. En de zuster van heur, zei-ie, die Leonie heet, zei-ie, heeft een jongen bij hem gehad...

KOOPIE : Oh !

FIETJE : Maar Seelevie !

SEELE : ...die er warm inzat.. Wat is'er nu ? Wat is 't nu weer ? Gelacht ?... 't Is goed, 't is goed, 't is al goed... Ik zal 't hem azo zeggen. (af)

FIETJE : Och gij Koopie... Zeg, hoeveel koppels moet ge nu wel te gare steken ? ... Toe Koopie, zeg het mij nekeer, ik zou 't toch zo geren weten.

KOOPIE : Maar mijn lief pijpke toch... Ja, ik zou wel willen, maar er is haast geen tellen mee gemoeid... Wacht : ik heb twee weduwnaars van meer dan vijf en zeventig, ze dragen overhand dezelfde pruike, en ze zouden alle twee geren een dik weeske hebben, van

onder de drie en dertig. Ik heb dan nog acht weeuwen van rondom rond de zes en zestig, zwaar van arrondissement, uitgeweerd ene, die zo smal is als een suikerboonpeertse. Ze watertanden allemaal naar gezette oude jonkmans. Daarbij moet ik zorgen voor vier en veertig jonge dochters, van de vijf en dertig tot de zeven en zestig, er zijn achttien kwezels bij.

FIETJE : Hoevele ?

KOOPIE : Ja, en twee stomme... Dan nog drie en zestig, nee, acht, negen en zestig van alle ras en stand, acht jongens van onder de zestien jaar en vijf en twintig meisjes van onder de veertien, waarbij ééntje dat nog niet gevormd is.

SEELE : (Is binnengekomen) Wie is dat, Koopie ? Wie is dat ?

KOOPIE : Beroepsgeheim? Seelavia, ik ben al zoveel als een biechtstoel... Dat is tegare : honderd zes en vijftig.

FIETJE : Djeemenis... En ik, ben ik onder die honderd zes en vijftig ?

KOOPIE : Niet onder: ge staat van boven, van boven met Francies.

FIETJE : Jamaar ja, Francies, Francies, dat is allemaal goed en wel van Francies, maar ik wil toch eerst weten of hij een beetje mens is.

KOOPIE : Een beetje mens ! ... 'n beetje... Vraag mij liever of hij een dubbele mens is!.. Een gewone mens is er maar stullebul bij, afval, pellen en vellen ! ... 'n Beetje mens: een meter en tegen de negentig, meet-ie ! Azo zie... En macht ! Lijk een dulle poney... En verstand ! Ge zoudt de woorden uit zijn mond halen... Op ons prochie ken ik zulk gene, geen ene... Hij kan 's zondags haast uit de kerk niet, van al 't vrouwvolk dat op hem staat te wachten... Ik heb vraag gehad voor hem vanneen rijke pachtse, die de Napoleons wonen heeft, schrikkelijk: ze keert ze met een ruifelke... Maar nee, hij moet u hebben, kwijlt er van, krijgt al met nekeer draaifingen, verlangt naar u lijk een broeder naar den hemel... Och gij lief kindeke Kindt toch, ik ben zeker dat ge te gare veel leute zult hebben.

FIETJE : 'k Wille dat 't waar was... Maar 'k vreeze, zei de meeze... 't En zijn niet allemaal gasten lijk Charel De Keyser: voor de leute alleen zoudt ge een paar schoenen bij hem laten verhielen.

SEELE : Jamaar Fietje, Charel De Keyser en is niet altijd plezierig, en als-ie niet plezierig is, is-ie triestig, 't is zelfs daarom dat-ie een papegaai heeft.

KOOPIE : En azo een eeuwige neuze.

FIETJE : Dat en belet niet dat-ie toch aanvullig is... Maar eh... Ik moet weg mijne paander... Ik kom bijtijds were, Koopie. En is uwe Cies een treuzelare, hij kan uitwielen. Danke Seelevie. Nu ben ik naar de naaisteringe.

KOOPIE : Wel, gij olijk strop... Tot binnen een half uurke. Hij zal hier geplant staan. Dag, mijn warm blomkoleke !

FIETJE : Dag, koppelaar, ronselaar... Tot binnen een letje. (af)

SEELE : (in de deur) Als 't believen zal, Fietje, als 't believen zal... En doe mijn komplementen aan de naaisteringe. Zeg dat ze u schone moet maken, dat ik het gezeid heb... Ze moet zij wel niet weten waarom, maar als ze niet te dom en is, zal ze wel fineren dat 't niet is om een onnozel vlieg te vangen. Oh, ze hoort mij niet meer.

KOOPIE : Seele, hoe zou dat uitgelekt zijn van die twee ? Gij hebt toch uw speekselbuiske niet laten open staan ?

SEELE : Wel Here der Heren, nu mag mijn tong stil vallen...

KOOPIE : Voor hoe lange ?

SEELE : Als ik er zelfs aan een martiko één woordje over gepoerd heb.

KOOPIE : Dan is 't van zelfs over 't land gewaaid, lijk 't tingelzaad. De gierige oren van Cies kunnen gemakkelijk volgeblazen zijn. Die smerige babbeltoten... 't Kan gemakkelijk gebeuren dat Stampers ook allicht zijne neuze binnensteekt... Seele, ge moogt hem alle minuten verwachten.

SEELE : Ik ?

KOOPIE : Ja gij... En ge zult hem, op uw gladste manier, Fietje's rijkdom en profijtigheid afweven.

SEELE : Hoe ? Zal ik gene stommen ambacht moeten spelen ?

KOOPIE : Ach Evatje lief, in dat ambacht zoudt ge toch zo stom zijn... En anders !... Wel...gene lijk gij om de mensen verliefd te doen worden... De eerste keer dat ik u zag, waart ge nog een boogscheute van mij, maar uw mondje ging open en ik was gelijmd. De liefde gaat van uw gaperke uit lijk de vlam uit de keerse.

SEELE : (verzoend) Koopie... (gerucht. Ze gaat kijken) Als 't hij zelve niet enis : Stampers.

KOOPIE : Ik ben op 't hof. (af)

CIES : (Op. Lange, magere boer van rond de vijftig.)

SEELE : Wel wel, baas Stampers, als ik mij niet en bedriege... Zet u een achternoen, baas Stampers, en ontsteek een pijp.

- CIES : Ik en roke niet, de toebak is te duur. Ge weet waarom ik hier kom ?...Z'en is hier nog niet ?
- SEELE : Mensen, mensen, hoe gij ook naar heur verlangt... Maar eh ja, azo een schoon rijk vrouwmens.
- CIES : Rijke ?! Koopie zegt dat: hij zei zelfs dat ze zo rijk was als 't kind van Oostenrijk... Maar van de mensen hoor ik juist 't contrarie ! Of wat noemt ge rijke zijn, gij en Koopie ? Hoeveel is dat wel ?
- SEELE : Stijf rijke, dat is bij mij rijke zijn.
- CIES : Ja, stijf rijke, stijf rijke... Maar hoeveel is dat : stijf rijke ?
- SEELE : Schrikkelijk vele.
- CIES : Schrikkelijk vele... Hoeveel is dat : schrikkelijk vele ? Heur eerste vent en heeft ze toch maar gepakt voor heur schoon gezicht: ze was toch maar de dochter van een herbergier.
- SEELE : Van een rijke herbergier: jaja, de herberge, dat was hunnen eigendom. Dat is een zekere waarheid. En van den kant van heuren man terzaligen, ook een zee van geld: zijn vader, dat was den broer van de rijke Mandie Vermasselt. Als de die zijn ogen opentrok was 't al 't zijne dat-ie zag.
- CIES : Hij zag... Maar heeft zij ervan gedeeld ?
- SEELE : Haast allemaal !
- CIES : Hoevele wel ?
- SEELE : De notarissen zwijgen hé ! Maar 't moet eindelijk geweest zijn. En van langs de kant van zijn moeder zat het ook al zo breed: zij was een van de twee staken die 't al opgeraapt hebben bij Sarel Van Droppe, de goudklomp van Caneghem.
- CIES : Hebben ze daar ook gedeeld ?
- SEELE : Gedeeld ? 'k Wil u geloven... 't Testament lag bij den deurwaarder Femelare en d'ander familie was zo kwaad als 't afgelezen wierd, dat ze bij 't weggaan den hond van den deurwaarder een pandoeringe gedraaid hebben. 'n Proces hebben ze gehad.. Ik weet 't van zijn meisen, die hier ook om een vrijer...
- CIES : Jaja... Maar dat en is allemaal nog maar klapgeld: daarmee en weet ik niet hoevele... En anders : peist gij ook dat ze geen jongens meer zal hebben ?
- SEELE : Oh ! Dat is niet gezeid : als ge'r hard zoudt voor zijn...
- CIES : Maar neenee: van jongens en moet ik niet weten ! Ze zijn maar

goed om u plat te reneweren.

SEELE : Awel, ge moogt gerust zijn: Fietje Kindt zal nooit geen kinderen meer hebben: ze is dobbel gelid.

CIES : Dan kan ze goed werken ?

SEELE : Werken ? Wel, als ge nu nekeer peist : ze gaat achter de ploeg.

CIES : Jamaar, gaat ze voor de egge ?

SEELE : De egge ?! Ze trekt de rolle voort.

CIES : ...Ghum... 't Dunkt mij dat ze te vele kan: al die gaven en al dat geld, en met een krasselaarke van een boerke aanleggen.

SEELE : Jamaar, dat is Koopie. En hij en loopt nooit mis.

CIES : Is-ie thuis ? Roep hem.

SEELE : Ja, seffens. (aan de deur) Koopie ! Koopie !!

KOOPIE : (buiten) Ja !

SEELE : Hij komt... Maar als gij nu gaat peizen dat Fietje Kindt naar u verwatert... Ik zal u zeggen dat er vijf en twintig - wat zeg ik - honderd vijf en twintig solesteren hier achter heur, zonder de die dan nog die rond heur hof floreren. 't Ziet er soms zwart van.

(Koopie op.)

CIES : Wie vraagt er naar ?

SEELE : Wie ? Een mirionnair te wege, een hengstenhouder, ja, en een presedent, en... en de greffier van den geitenbond, en een contrentedragger en een jager... Toe, Koopie.

KOOPIE : Tututututut, 't is al goed. Want moest dat gekend zijn, dat Fietje Kindt hertrouwt, dan zoudt ge 'ntwat beleven.

SEELE : Ze zou van heur hofstee niet meer kunnen.

KOOPIE : Maar als ge om dat vrouwmens niet en zoudt geven...

CIES : Dat en zeg ik niet.

KOOPIE : Ah ! ... Anders zouden er een thoeveel zoveel te blijder zijn.

SEELE : Azo een hebbelijk schoon vrouwmens.

KOOPIE : Wat ?!.. 't Is de uitgelezendste van een heel land. En als ik u een raad mag geven, Francies, scherp goed uw geestige tong: niet profijtelijk zijn met de mond.

CIES : Al goed en wel... Maar voor ik mij te ver riskiere... Ja, dat en zijn allemaal nog maar zeggende woorden van al dat rijke zijn en die gesparigheid... Maar de zekerheid ? Kunt ge mij de zekerheid geven ?

KOOPIE : Waarom niet ?

CIES : En zou ik mij daar vast mogen op betrouwen ?

KOOPIE : Ge moogt erop trouwen, gerust... Dat zeg ik, Koopie Vereecke.

CIES : Ja ja... Maar ik zal zelf ook nog, als ik er bij ben... E... ik heb nog een klein kwartierke hé ? Dees de plafonneur en heeft mijn laatste zwijnshaar nog niet betaald en als ge'r niet om gaat... Ik ben seffens weere.

SEELE : Ja, ja, boer Stampers, ja.

KOOPIE : Tot binnen een kwartierke.

CIES : Ja... Ik zal te naaste keer iets drinken. (af)

KOOPIE : De duitenspletter... Gelukkig voor hem dat-ie twee honderd frank makelgeld geeft... Hij was zeker schrikkelijk achterdochtig ?

SEELE : Achterdochtig ?! Hij zou wel op een windei moeten weten hoe rijk Fietje is.

KOOPIE : Hij moet lont geroken hebben... En geen beetje fut, in heel den Cies... 't Zal een groter kunst zijn dan van een konijn te doen afgaan.

SEELE : Kan 't missen ? Ge kunt al zo goed de perfekte van de confregatie met een pijas doen trouwen.

KOOPIE : Waarom niet ? Ik ben zeker dat de vierigste duvel getrouwd is met 't wijf van Loth... Heet bij koud geeft gepaste warmte... En Fietje... Hola, een gedacht: we zullen er een tweede vrijer op steken... Toe, loop rap om Neuze De Keyzer, hij is 't gewoon van 't vier aan 't poermagazijn te leggen.

SEELE : Ja, maar pak nu nekeer dat Fietje verliefd geraakt op hem..Jaja ! Ge hoordet daar wel hé ! En hij, verliefd op heur ?

KOOPIE : Neuze De Keyser? Toetoe, ge verliefd hem iedere keer dat-ie een ander moet doen verlieven, maar 't blijft erbij... Hij is geijkt, Seele : zijn neuze staat in de weg.

SEELE : Ge kunt nooit weten : er zijn groter bergen gesprongen. Ge weet 't zeker nog wel van Wantje Besselman 's kwene, hé ? Ze was al zes en vijftig jaar en...

KOOPIE : Oh ja, ja, ik weet 't wel, zeker wel, meer dan wel: ge hebt 't mij wel elf en dertig keren verteld... Toe, loop zeer om Neuze, maar pas op van zijne papegaai: zijn tong is juist gepeld...

SEELE : Wat ?! Als ge mijn tonge nog ene keer vernoemt...

(Lus gaat voorbij.)

KOOPIE : Seele ! Lus Van Neste passeert daar.

SEELE : Dat-ie.

KOOPIE : Jamaar, hij krijgt ook dorst.

SEELE : Dat heeft-ie al lange: azo een zwalpei.

KOOPIE : Dat niet, of liever, ja ja, dat ook wel... Maar hij heeft dorst naar een wijf.

SEELE : Oh ! Die lelijke pensejager... En hij is nog maar rechts weduwnaar. 't Is een schande voor een oude gendarm... Koopie, bestel hem genen drank, want hij staat hier al een:thoeveel schreefkes.

KOOPIE : Hoevele wel ?

SEELE : Zeven en zeventig, maar 't kan acht en zeventig zijn ook... En bij Ivo Sarrens staat er ie met honderd en twee, en te Fideelkes nog meer. En weet ge wat-ie zei aan Fideelke : "Fideelke, zei-ie azo, ik heb nog goed liggen dat ik niet gezien en heb"... De lelijke stoefffer: hij en heeft nog gene lap om zijne geneverneus in te draaien. Ik gelove dat-ie meer kan liegen dan tien peerdeprossers en een avekaat. (gerucht)

KOOPIE : (Vlug naar vensterke) Hij is daar. (Gefluit in de herberg) Toe nu, rap om Keyser.

SEELE : 't Zal; maar als ge mijn tong nog ene keer vernoemt... (af)

KOOPIE: Langs hier ! ... Binnen !!

LUS : (Op. Groot enstruis. Heeft een afgedragen gendarmebroek aan. In hemdsmouwen. Groen geworden bolhoedje.) Verdemme, verdemme, verdemme... Koopie, ik en drinke niet meer, nooit. Maar geef mij nu een grote druppel.

(Koopie is aan het vlees bezig.)

LUS : Toe haast u, want... Koopie, ik heb heel alleen, met nog dertig ander gendarms; wel voor honderd duzend werkstakers gestaan; maar dan en heb ik zoveel niet verschoten lijk nu. Ik ben bezig mettsavooien trekken en daar, een haze die er uit springt, azo zie, nog nooit gezien... Een veulen heeft er niets aan.

KOOPIE : Lus, ik heb een zwijn geslegen van acht honderd kilo.

LUS : ...Hoevele ?

KOOPIE : Acht honderd kilo.

LUS : Dat en bestaat niet.

KOOPIE : Jamaar, het had veulen in.

LUS : Met uw verdomd veulen. Als ik iets vertel gelooft ge mij niet, gij en Neuze De Keyser. Ge grit en ge lacht; met een gepensioneerde kunt ge dat doen, maar toch geen eeuwe lang... Verstaan ? Acht honderd kilo, een zwijn... Zeg, kan ik den helft van zijne lever hebben voor vijf frank, en de smaale en de steert ?

KOOPIE : De steert niet: de achterwaarster heeft hem besproken, maar de levernen de smalle...

NEUZE : (Op. Hij is een magere, zeer levendige kerel van rond de veertig. Blote zwarte kletskep. Vinnige ogen. Zwarte voorschoot. Slaat aan.) Mesjeu le maréchal en... Wel, freere Lus. (handdruk) en hoe is 't er mee ? 'k Ben eeuwig blij dat ikku speure want van heel de week heb ik nog niets anders gezien dan kleine melkneuzen, en nu... Toog nekeer. (Zet zijn bril op.)

LUS : Neuze, kijk gij naar uwen toren.

NEUZE : Maar vriend, vriend Lus ! Weet ge wel dat ge mij geen beetje aanstaat ! Geen beetje ! Hij is heel verdutst, verbleekt en gekrompen !

KOOPIE : Noemt ge dät : gekrompen ?

NEUZE : Zeker is-ie gekrompen !... Spreek zelve kameraad Lus: niewaar, als ge'r naar kijkt, en is-ie dezelfde niet meer ?

LUS : Verdemme, verdemme... Maar zeg mij nekeer, Neuze : gaat mijn neus u aan ?

NEUZE : Hij gaat mij niet aan, want hij gaat aan u, en toch gaat hij mijjaan, omdat al de grote neuzen mij aangaan.

LUS : De mijne is nog maar een jongske bij uwen toren en daarmee al.

NEUZE : Een jongske ? Ge zegt een jongske... Luske, geef ze mij, toe vriend, geef mij de vijfve, nu maakt ge mij gelukkig, zodanig gelukkig want moest dät gebeuren, dat gij mij den top wegscheert, ik verdemeleerde mijn eigen, of ik veurde uw eerdbezie af... En dan zoudt ge daar lopen met blote neusgaten: de regen zou er in pletsen lijk in een trechter... Nee, ik wille baas blijven en om hem te onderhouden jas ik er alle dagen mijnpatatten in. Maar benauwddben ik geweest, benauwd ! Na de dood van uw wijf zag ik uw snuiterke zwellen, botten, aderen en rekken lijk een vollen eur, en nu... Lus, dat ik een trouwlustig meiske was,

zou 'k u aan den neuze vliegen, want hij staat op een manier van verliefdheid, die...

LUS : Dat en is niet verboden, hé ?

NEUZE : Verboden ?! Verliefd zijn ! Maar 't is haast een sacrement, want daar komt trouwen van... En gij zijt weduenaar, struis en gezond, en nog geen vijf en vijftig... Dat moet lastig zijn... En ook, ge zit nu moedermens allene, ja, uw twee dochters zijn getrouwd, ge zit daar zo allene.

KOOPIE : Lus, dat zeg ik ook : gij moet hertrouwen.

LUS : Eh... peist gij dat ook, Koopie ?

KOOPIE : Ge kunt niet anders.

NEUZE : Zeker kunt ge niet anders. Want trouwt ge niet - en ik weet dat hé - ge zult nooit een fijn brokske onder de neuze krijgen, nooit geen lief smoelke voor uw gezichte, geen zacht polleke in uw hand, geen zoet woordje uit een kriekenmond... Lus, ge zult er van opteren lijk een schurre.

KOOPIE : Lus, 't dunkt mij dat ge verlicht zijt.

LUS : Drie kilos.

NEUZE : Ziet ge wel !

KOOPIE : Hewel, Lus ?

LUS : Ghe... Koopie, ik gevoel het, ja, ik gevoel het wel : ik moet hertrouwen... Ik ben lijk verplicht hé.

NEUZE : Zeker zijt ge verplicht !... Vraag aan Koopie : wat zoudt ge zo al willen ? Nog een jong typke ?

LUS : (half lachend) Och gij.

KOOPIE : Ik heb eentje zitten van zeventien jaar, maar... 't heeft een hazelipke.

NEUZE : Juist gepast voor een pensejager.

LUS : Neenee, manne : ik weet zelf iets zitten, percies iets naar mijnen tand.

KOOPIE : Ah !

NEUZE : Zwaar geschut dan ?

LUS : Neeneeneeneenee, van een schoon model nog, en goed geriefd.

NEUZE : Gij oude liefhebber.

LUS : Jaja, Charel, en boter bij de vis, man : ze woont op heur eigen. Maar nee, neeneeneeneenee, ik en zegge niets, want ge zoudt zelve nog kunnen... Hola !

NEUZE : Lus, ik word het gewaar: ge zijt er zot van, man: ge trouwt...